

BESLUT

Datum för beslut:
2025-04-15

Diarienummer:
HS-2025-0458 2.3.1

Beslut om remissvar på utkastet till lagrådsremissen Ett mer heltäckande straffansvar vid angrepp på företagshemligheter

Beslutet

Rektor beslutar att Kungl. Tekniska högskolan lämnar remissvar enligt bilaga 1 på utkastet till lagrådsremissen Ett mer heltäckande straffansvar vid angrepp på företagshemligheter.

Ärendet

Kungl. Tekniska högskolan har av Justitiedepartementet beretts möjlighet att lämna synpunkter på utkastet till lagrådsremissen Ett mer heltäckande straffansvar vid angrepp på företagshemligheter.

Remissvaret har utarbetats av affärsjurist Therese Viksten vid KTH Innovation och synpunkter har inhämtats från avdelningen för forskningsstöd.

Detta beslut har fattats av rektor Anders Söderholm efter föredragning av affärsjurist Therese Viksten. Närvarande vid beslutet var universitetsdirektör Kerstin Jacobsson, biträdande universitetsdirektör Fredrik Oldsjö, ordförande för Tekniska högskolans studentkår Gustav Heldt och mötets sekreterare Annette Grahn.

Denna handling har hanterats digitalt och är därför inte undertecknad.

Bilaga 1: Kungl. Tekniska högskolans remissvar på utkastet till lagrådsremissen Ett mer heltäckande straffansvar vid angrepp på företagshemligheter.

Sändlista

Justitiedepartementet genom ju.remissvar@regeringskansliet.se och ju.L1@regeringskansliet.se.

Registrator KTH

Expeditionsdatum:

2025-04-15

Bilaga 1: Kungl. Tekniska högskolans remissvar på utkastet till lagrådsremissen Ett mer heltäckande straffansvar vid angrepp på företagshemligheter

Sammanfattning

KTH tillstyrker de lagtekniska förändringarna som föreslås i utkastet till lagrådsremissen men poängterar behovet av utökade möjligheter för universiteten och högskolorna att kunna sekretessbelägga egen tekniskt känslig information med stöd av offentlighets- och sekretesslagen.

Synpunkter

KTH har beretts tillfälle att inkomma med svar på utkast till lagrådsremiss gällande utvidgat straffansvar vid angrepp på företagshemligheter. KTH har tidigare lämnat svar på departementspromemorian (Ds 2020:26) Bättre skydd för tekniska företagshemligheter. Eftersom förslagen i promemorian överensstämmer i huvudsak med förslagen i detta utkast till lagrådsremiss kommer KTH i stort hänvisa till svaret på promemorian, med vissa tillägg och frågeställningar.

I yttrandet över promemorian ställde sig KTH i huvudsak positivt till förslaget. I svaret nämns att bristen i nuvarande lagstiftning riskerar att medföra stora skador på svenskt företagande och på forsknings- och innovationsverksamheten, både i det fall då ett etablerat företag delar företagshemligheter och i fall där forskningsinstitutionen i olika sammanhang delar eller lämnar teknisk information till en extern part. KTH tog också upp att otillräckligheten i de sanktioner som finns tillgängliga idag blir mycket tydliga i komplexa och dynamiska forskningsmiljöer där personrörligheten är stor och där kopplingen till forskningsinstitutionen inte alltid grundar sig i en anställning.

KTH underströk även att behovet är stort av ett konkret sekretesskydd för forskningsinstitutionens *egna* företagshemliga information, dvs. forskningsresultat som kan eller ska skyddas immaterialrättsligt är stort. Även vikten av att redan i förhandlingsskedet av uppdrags- och samverkansforskningsavtal kunna sekretessbelägga uppgifter framhölls, alltså ett utvidgat lagstöd för sekretess i 24 kap. 5 § respektive 31 kap. 12 § i offentlighets- och sekretesslagen. Detta kopplar både till själva ansatsen och till förhållningssättet hos de tjänstemän på forskningsinstitutionen som ansvarar för dessa förhandlingar samt de tjänstemän som i förekommande fall handlägger sekretessbedömningar vid begäran om utlämnande av allmän handling.

KTH ställer sig fortfarande positivt till de nu konkretiserade förslag till lagändringar som anförs i utkastet till lagrådsremiss. Risker för obehöriga angrepp på teknisk information och företagsspioneri i forskningsmiljöer är än mer påtaglig nu i en alltmer konfliktfylld omvärld och särskilt teknikintensiva universitet riskerar bli måltavlor för aktörer som har för avsikt att olovligen tillgodogöra sig tekniskt känslig information.

Med detta sagt vill KTH dock poängtera att för att de nya förslagen ska ha förväntad effekt på en statlig myndighet bör dessa kompletteras med utökat lagstöd för sekretess i offentlighets- och sekretesslagen, förslagsvis med användning av liknande begrepp som används i det nya förslaget till lagen om företagshemligheter i 24 kap. 5 § och 31 kap. 12 § i nämnda lag. Även ett lagstöd för sekretessbeläggande i offentlighets- och sekretesslagen för *teknisk företagshemlighet genererad vid forskningsinstitut som kan eller ska skyddas immaterialrättsligt* behövs för att på ett effektivt sätt skydda värdefull information ur forskning- och innovationsverksamhet.

Ett av förslagets mest centrala delar, åtminstone för KTH och motsvarande aktörer, är den (nya) 26 a §. Där föreslås att den som haft lovlig tillgång till en teknisk företagshemlighet, i form av uppdrag, anställning eller liknande kopplat till en forskningsinstitutions verksamhet, kan åläggas straffansvar om denne olovligen utnyttjar eller röjer sådan information. Detta tillägg avser att åtgärda en brist i nuvarande lagstiftning och är motiverad ur många perspektiv. Dock finns anledning att problematisera tillämpningen av paragrafen på svenska universitet.

I skälen till förslaget anges bland annat att det även vid universitet och högskolor kan finnas värdefulla företagshemligheter, det slås fast att internationella forskningssamarbeten är centralt för spetsforskning och innovation och verksamheten vid forskningsinstitution skrivs explicit in i 26 a §. Förslaget verkar ha ansatsen att skydda tekniska företagshemligheter skapade i forskningsmiljöer men sett ur ett universitets perspektiv, utan utökade möjligheter till sekretessbeläggande enligt offentlighets- och sekretesslagen, har ett universitet mycket små möjligheter att på ett effektivt sätt skydda värdefull, teknisk information.

Enskilda forskare är utsatta i samarbeten med företag. Med stöd av de nu föreslagna bestämmelserna kan företag sätta ökad press på enskilda forskare att hemlighålla information och uppkomna resultat. För att skydda forskare som deltar i till exempel samverkans- eller uppdragsforskning med företag måste KTH godta sekretessavtal med långtgående ansvar för universitetet. Med hänsyn till meddelarfriheten kan KTH dock inte mer än erinra sina forskare om KTH:s sekretessåtaganden enligt avtal och forskarnas skyldigheter enligt lag. Med rådande begränsningar i offentlighets- och sekretesslagen kombinerat med de föreslagna bestämmelserna i lagen om företagshemligheter som främst gynnar marknadsaktörer, finns risk att forskare och de tjänstemän som hanterar sekretessavtal blir än mer utsatta i ett redan ojämnt samarbete där olika bestämmelser i grundlag och lag inte är kompatibla.